

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nrvč. (6 stot.) v mnogih tabakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nrvč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm, smrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačilno in uročljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorako.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljske izdaje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 3-00.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgie Galatti 18 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgie Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Politično društvo „Edinost“ v Trstu.

Podpisani odbor sklicuje IZREDED

občni zbor
na jutri 4. aprila 1910ob 10. uri predpoludne
v Sokolovo dvorano v N. Domu.

Dnevni red:

- 1) Volitev odbora in pregledovalcev računov.
- 2) Slučajnosti.

ODBOR

Polit. društva „Edinost“.

BRZOJAVNE VESTI.

Hrvatski sabor.

ZAGREB 1. Na današnji seji sabora je zbornica takoj po rešitvi formalnosti prešla na dnevni red (debata o indeminutnih predlogih). Čista stranka prava je ponovno poročevalca prekinila z mejklici. Vendar je predsednik vzdrževal mir.

OGRSKA.

BUDIMPEŠTA 1. Neki tukajšnji list je prinesel poročilo, da se je ministarski predsednik Khuen-Hedervary sporazumel z Gezo Polonyi-jem. — Po tem sporazumu odstopi Polonyi v notranjem mestu od svoje kandidature, a vlada mu bo za to pomagala za mandat v Levaškem volilnem okraju.

BUDIMPEŠTA 1. Mestni svet v Debrecinu, ki ga v njega treh volilnih okrajih zastopajo poslanci Justhove stranke, je poslal vladi pismo, v katerem izraža svoje obžalovanje in ogorčenje nad insulti prizadetimi ministarskemu predsedniku in poljedelskemu ministru ter zagotavlja ministarskega predsednika odkritosrčnega spoštovanja mesta. — Ministarski predsednik je odvrnil: Zahvalnostjo jemljem na znanje Vaše obžalovanje in Vaše ogorčenje in mi je v veliko zadoščenje, da pristno madjarsko mesto Debrecin obsoja insulte izvršene v zbornični dvorani.

Kralj Peter v Topoli.

BELIGRAD 1. Kralj Peter pojde v drugi polovici meseca aprila v Topolo, da prisostvuje posvečenju kapele, ki jo je dal sam zgraditi v spomin ustanovitelja dinastije Karagjorgjevičev. — Od tam se kralj poda na potovanje po notranosti dežele.

Preosnova ruske mornarice.

LONDON 1. Tukajšnji listi poročajo iz Petrograda, da je rusko ministarstvo za državno obrambo izdelalo mornariški program za bodočih petnajst let. Za gradnjo novih ladij je določenih 70 mil. šterlingov (1750 mil. kron). S to svoto zgradijo mej drugim štiri ogromne vojne ladije tipa Dreadnought.

Ruski guverner umorjen.

PETROGRAD 1. Zopet so pričeli teroristični atentati. Narsau, guverner pokrajine Oguslasko in njegov tajnik sta bila

ubita s streli iz revolverja, ko sta se pečijala v kočiji po mestu. — Morilec je pobegnil.

Parnik Ungarocroate ponesrečil.

REKA 1. (Ogr. biro). Ravnateljstvo paroplovne družbe Ungarocroata je prejelo brzozjavno poročilo, da je parnik „Vertes“ na potu v Brač ponesrečil pri otoku Unije. Nesreča se je pripetila ob 11 uri po noči. Med groznim viharjem je parnik zadel ob neko skalo in dobil luknjo. Veliko množino vode so izvlekli na sesalko. Na brzozjavno prošnjo so iz Reke in Malega Lošinja odplule rešilne ladije, ki odvedejo poškodovani parnik v dok. Skoda je velika.

Menelik ni umrl.

RIM 1. Agenzia Stefani poroča iz Adis Abebe od danes: Vest o smrti cesarja Menelika je neutemeljena. Njegovo zdravstveno stanje je nespremenjeno. V deželi je mir. Cesarica Taitu si je prizadevala doseči sporazum z poglavarji Soa, vendar se ti odločno upirajo. Cesarska etijopijska vlada je pričela svojo akcijo previdno in odločno. Danes je bila vlada nad ozemljem Arasov in nad drugimi pokrajinami blizu Benadirske obale izročena Dedjas Nadu.

Roosevelt v Kristijaniji.

BEROLIN 1. „Lokal-Anzeiger“ poroča iz Kristijanije, da se delajo tamkaj velike priprave za vsprejem Roosevelta, ki pride tja dne 3. maja in se nastani v kraljevi palači. Roosevelt bo dne 5. maja predaval za Noblevo nagrado. Vseučilišče ga bo imenovalo doktorjem modroslovca.

Aeroplan ponesrečil?

PETROGRAD 1. Iz Sosnovic poročajo, da je v minoli noči bioplan, v katerem sta bila aviatika Albert Muyot in major Reyking padel z višine 300 metrov, ker se je pokvaril motor. Oba aviatika sta se hudo poškodovala.

PETROGRAD 1. Poročilo iz Sosnovic, da je ponesrečil neki bioplan, je, kakor se je ugotovilo, izmišljeno.

Mraz v Galiciji.

LVOV 1. Po vsej Galiciji vlada že teden dni neprestano občuten mraz in sneži.

Potres.

MESSINA 1. Od včeraj popoldne do danes zjutraj se je čutilo tukaj v presledkih od dveh do treh ur sedem potresnih sunkov, spremljanih od podzemnega bobnenja. — Potresni sunki so imeli dvakrat značaj močnih eksplozij. Potresni sunki so po noči povzročili nekoliko panike. — Škode ni bilo.

Angleški parlament bo razpuščen.

LONDON 1. Reuterjev biro poroča, da bo parlament meseca maja razpuščen.

Bruhanje Etna.

CATANIA 1. Etna bruha še vedno z vso silo. Lava prodira v ravnini Lisy v smeri na Cisterna Regina. — Zdi se, da je sedaj nevarnost za vas Borello odstranjena.

Dunaj 1. Cesar je danes popoldne vsprejel v slovesni poslovni avdijenci dosedanega poslanika Združenih držav Francisa.

Dunaj 1. Na današnjem žrebanju Rudolfovih sreček je glavni dobitnik 30.000 K zadela ser. 1109 št. 36, 6000 K je zadela ser. 3159 št. 26.

Budimpešta 1. (Žrebanje Tisinih sreček). Glavni dobitnik 180.000 K je zadela ser. 3142 št. 10.

Dunaj 1. Mesarski pomočniki pričnejo baje te dni štrajkati. Štrajkalo bo 2700 mesarskih pomočnikov.

bila greh. Sama bo hitela za onimi vzvišenimi mislimi. In res, hitela je duša čisto sama dalje, toda ni se zavedla samote. Šele tam daleč, daleč zunaj se je zavedla, da je sama, zapuščena. Vse pusto in prazno je okoli nje in ko je pogledala nazaj, je videla tam v nerazločni daljavi one, za katere je mislila, da bodo hiteli z njo. Toda vsi so jo pustili in ostala je sama. Teško jej je jelo prihajati v tej samoti, toda prijavila se je je. In jezna bi bila, če bi se jej hotel kdo pridružiti, zakaj izljubila je samoto. Navadila se je trpljenja, bilo jej je potrebno. Ni ostala duša v tej samoti, ampak hitela dalje, drvela brezumno v še bolj samotno samoto, odkoder ni več videla nazaj onih, svojih nekdanjih prijateljic, namišljenih soduš.

V svojem drvenju pa se je izmucila, da ni mogla dalje. Ni jej bilo prijetno počivati, zakaj nikjer ni videla svojega cilja, ni vedela, kje je in koliko je še do njega. Ne okrepča se v tem počitku. Vsa je otrpnila od utrujenosti in zaspala...

In ko se je zbudila, se jej ni hotelo dalje. Premišljevala je počasi in si hotela

Budimpešta 1. Japonski princ in princesinja Fušimi sta danes s spremstvom dospela semkaj.

Zader 1. Trgovinski minister dr. Weiskirchner, ki je dospel včeraj popol. v Rab, se je danes podal v Pakostane.

Dunaj 1. Pol. Corresp. poroča iz Pariza, da bo Tittioni bržkone imenovan poslanikom v Parizu.

Albany 1. V poslanski zbornici je bila uložena resolucija, po kateri naj bi bile vse zavarovalne družbe izvršeni zavarovanja na življenje podvržene oblastveni preiskavi.

Beda in zaščita otrok
v Primorju.

Dopis iz Komna.

Na Dunaju izhaja že čez leto dni časopis: „Zeitschrift für Kinderschutz und Jugendfürsorge“. — V svoji 1. in 2. števi letošnjega leta prinaša ta list uvaževanja vreden spis: „Kinderelend und Kinderschutz im Küstenlande“. „Erwägungen und Vorschläge. Von Dr. Rudolf Freiherr v. Rinaldini, k. k. Bezirksrichter im Oberlandesgerichtspräsidentium Triest. Ker je ta spis, z ozirom na mladino Primorske jako zanimiv, hočemo se z njim nekako pobaviti.

Gospod pisatelj se je vglobil v zgoraj označeno zadevo in videti je, da je dobro informiran o življenju in delovanju šoli že odrasle in tudi neodrastle mladine. Zdi se, da si je g. pisatelj vzel kakor divizo spisu besede Schillerjeve v svojem Wallensteinu, ki pravi: „Hab' ich des Menschen Kern erst untersucht, so weiss ich auch sein Wollen und sein Handeln“.

Vglobimo se nekoliko v spis in pogledajmo, kaj piše g. pisatelj o mladini primorski.

Mladino tržaško (v Trstu) imenuje g. pisatelj „muli“, kakor je to sploh običajno. „Muli“ je toliko, kakor „Gassenbuben“. Mi Slovenci bi rekali: klataži. Pa „mulo“ je v nemščini toliko, kakor „Maulesel“. — V Trstu in njega okolici, je ta beseda sinonim za „monello“. Izraz „mulo“ ali „mula“ pa ne znači pri nas zmirjalne ali zaničevalne besede, ampak celo nasprotno, kajti Italijani pravijo lepemu dečku: „che bel mulo“ in lepo razviti deklici: „che tocco de mulo“. — To je seveda v narečju izraženo in velja toliko, kakor „junger Mensch“ in „Mädchen“; torej: „welch hübscher Mann“ — „welch kräftiges Mädchen“. — Mi Slovenci bi rekali: „kako krasen mož, kako čvrsta mladenka“.

G. pisatelj pravi, da je tržaška mladina že od 3. do 16. leta jako razposajena in se klati skoraj brezizjemno po tržaških ulicah. Razcapana le-ta mladina, razsaja po raznih, bolj skritih kotih tržaških in uganja svoje burke. — Da bi ta mladina šolo pohajala je izključeno. Večkrat — in to dan na dan — razsaja ta „mularija“ po ulicah in ne pušča na miru ljudi, živali in ničesar kar jej prihaja pred oči. — Pozimi jej prihaja prav sneg, da pasante kepa. Ako ni tega, se lotuje kepati s kepami (krogلامي) iz zemlje, ila in blata. „Muli“ imajo rajsko veselje na takem „delu“ in huronskim kričom in vikom dajajo duška svojem veselju. Največje veselje imajo, ako morejo kepati ženske, ki nosijo vodo. — Ako je to zapazil bližajoči se policaj, takoj kriči oni „mulo“, ki ga je najprej zagledal: „La mezaluna muli“ (pollune, muli) in takoj se „muli“ ozrejo po onem kraju, od koder prihaja policaj, pa vendar ne ustavljajo svojega početja, ampak spoznavši starega znanca-policaja, kriče: „Sior Giovanni“, pojdite mimo,

vam ne storimo ničesar! Seveda, človek ne zna ob tej priliki, bi se li smejal ali jezil. — „Muli“ rekajo policaju „mezaluna“, ker ima pod vratom luninemu spru podoben medeni ščit, ki znači v službi se nahajajočega policaja.

To je tužna slika tržaške „mularije“, ki uganja po ulicah svoje špote. — Ta mladina je popolnoma zanemarjana; roditelji se ne brigajo za svoje otroke in tako so popolnoma zapuščeni in nazadujejo telesno in duševno. Polasča se te „mularije“ brezmejna surovost; proklinjajo, da je groza, trpinčijo živali (mačke, pse, osle), vandilizem je njih glavno delo; kar jim prihaja pred oči uničujejo in razbijajo. To je pravi tip tržaške „mularije“. Deklice niso nič manj poredne od dečkov; to kažejo dejstva.

G. pisatelj vsklika: Kaj je vzrok tej zanemarjenosti?

Marsikaj je temu krivo. Karakteristične so tržaške razmere. Te so dvojne: 1. nizozemija v družinskih krogih. 2. Nizki nivo omike prebivalstva. — Glede prvega, omenja g. pisatelj, zanemarjajo roditelji svoje otroke, ker odhajajo dan na dan na delo iz hiše prepustivši otroke brez šole njihovi usodi. Zasluzke potem roditelji zapijejo. „Il Lavoratore“ je rekel, da iznaša število teh roditeljev 30 do 50 odst. Cele tedne pijejo in zapravljajo, dokler je kaj v žepu, dočim otroke — in to delajo tudi žene — zanemarjajo tako, da trpe lakoti. Največje veselje je takim roditeljem pijanstvo. — In to je znak neomike. — Ta pa izvira iz tega, ker že, kakor otroci ali neredno ali pa sploh ne obiskujejo šole. G. pisatelj pravi, da je v Trstu 22, do 24 tisoč šolodolžnih otrok, ki ne obiskujejo šole. Šolske oblastnjice sicer gledajo na to, da bi mladina obiskovala šolo, a roditelji se za to ne zmenijo, kajti oni menijo: Če silite otroka v šolo, oblačite jih, dajte jim obuvala, knjige, šolske potrebščine, hrane itd. — Ako mestna občina magistrat, še toliko stori za to institucijo, nikdar jim to ne zadostuje. (Zvršetek v prilogi k jutranjemu izdanju.)

† Josip Simčič.

V očividni grozni nesreči, pri kateri je zahteval zbesneli element narave troje človeških življenj kot svoje žrtve, nas mora gotovo pretresti do srca tragična smrt, ki so jo našli trije ljudje takrat, ko so jo najmanj pričakovali in se je najmanj dejali.

Zadovoljno se smehljajoč, ker je morda napravil v Trstu dobro kupcijo, se je vračal Ivan Piuka v družbi svoje žene na svoj dom v Buje. Danes ga ni več, dočim leži njegova žena smrtonevarno ranjena v bolnišnici.

Vesel in zadovoljen se je vračal Rihard Psenner iz svoje vsakdanje službe. Veselil se je gotovo trenutka, ko bo zopet v družbi svoje žene, svojih otročičev. In morda je v duhu že mislil kako iznenadenje napravi, kako ljubeznivo besedo poreče svoji ženi, pa žena njegova je morda že gledala skozi okno in kazala otročičema: Evo, vidita, tam prihaja papa, ki vama prinese bombončkov, če bodeta pridna. Ali, zadoščal je samo en sunek burje in žena je izgubila moža, dočim popraščujeta otroka zastoj po očetu, katerega sta izgubila za vedno zbog onega nesrečnega sunka burje.

Oba ona človeka sta nam nepoznana, ptuja, nismo ju nikdar videli, nikdar še nič čuli o njima, a ipak nas pretresa tragedija teh dveh življenj.

A če nas pretrese tragična usoda dveh nam popolnoma tujih bitij, mora nas pre-

Tu bo počivala vedno in ostavi jo vsa bolest, opusti vsa hrepenenja, pozabi prevare in lepe misli. Te naj ostanejo same, kakor megle naj se vlačijo po teh samotnih potih in izgube bogve kje. Duša ostane izcrpana, prazna...

Bratranec ni bil več zamišljen. Učil se ni nič in blodil po več dni okrog. Vsi smo se bali zanj, za njegovo življenje. Sestricina je stregla bolnemu potrtemu očetu, ki je izgubil edinega sina, svoj ponos, vse veselje svoje. Mati pa je neprestano molila zanj, ki ni poznal Boga, izgubil vero, molila za prejšnjega pobožnega, vzglednega otroka.

Jaz sem mu enkrat očitala, kakšne žalosti napravila vsem; nisem se mogla vzdržati, kajti videla sem trpljenje nepriznane matere in varanega očeta. Tedaj je zapustil svoj dom in odšel...

V daljnem kraju je nastopil službo pisarja in živel brezbržno za svet in za-se. Obraz pa je bil izmujen, suh, izraz trd in mračen, nasledki duševnih bojev, ki so uničili njegovo življenje in življenje onih, ki so ga ljubili.

(Zvršetek).

PODLISTEK.

J. Runar.

Brez cilja.

Ni se zmenila za to, kar je bilo okrog nje; ne, hrepenela je po drugem, lepem, takem, kakor si je predstavljala tedaj, ko je poznala le eno pot. Ko je spoznala, da se je varala, je zastala, prestrašena do smrti in od tedaj je začela bolehati in bila je vedno bolna, tako bolna duša mladega človeka. Vendar si je opomogla in hitela za svojim, lepim, vzglednim. To je bilo hrepenenje bolne duše, hrepenenje brez konca...

Od tedaj je ostal duši znak prevare, žalost nad spoznanjem in izkušnja je porodila misel. Pustila naj bi vse te lepe misli otroške dobe in se pustila omamiti od tega sveta. Tedaj bi te nedolžne, nežne misli oskrnila za vedno in že misel na to jej je

In ravno letos praznuje naša prekornostna šolska družba svoje petindvajsetletno delovanje; v tej dobi je na tisoče otrok rešila, da se niso navzeli tujega, nam sovražnega duha. Vzhlicenimi izrazi se je našto spominjala največjega rodoljuba in mecena šolske družbe, pok. Fr. Kotnika, ki je svoje premoženje žrtvoval v korist slovenske mladine. — Pozvala je navzoče, naj v čim večjem številu pristopijo podružnici in jo podpirajo po svojih močeh, da dobimo enkrat tudi v tem zanemarjem okraju svojo šolo. Blagajnik g. A. Lah je poročal, da je imela podružnica 64 udov. Nabiralo se je pridno a največ so donesli kamenčki za šolo (po 20 st.). Posebna zasluga gre za to družini Volk, ki je prevzela razprodajo istih ter to tudi kaj pridno vršila ne samo v domačem kraju, ampak tudi na veselicah v vsej okolici.

V novi odbor so bili izvoljeni: predsednik: Rado Lah, namestnica Kristina Gerdol, tajnik: V. Sahar, namestnica Malvina Plaper, blagajnik: M. Sever, namestnica Justina Lah. Odborniki: St. Volk, Fr. Straus, Fr. Kobal, odbornice: L. Volk, M. Kobal, I. Lah.

Med slučajnostmi je g. ca. M. Plaperjeva pojasnila namen obrambnega sklada in pozvala navzoče, naj se tudi v Rocolu zbere 40 oseb, ki pristopijo z enim deležem k istemu.

K temu je dala sama dober vzgled s tem, da je položila dar 5 K, nakar se je takoj priglasilo še 30 drugih.

S tem je storil tudi ta toli zanemarjeni Rocol korak naprej. Dramimo se, dramimo, toda le polagoma, prepočasi. Da bi mogli dobiti Rocol v doglednem času slovensko šolo, ne bilo bi tako nevarno za to okraj; toda samo da ne bo prepozno, ker Lega že steguje svoje kremlje tudi po tem slov. delu okolice, in morda ne bo dolgo, ko nas „osreči“ s svojim otroškim vrtem.

Potem nam Bog pomagaj!
Vojaški nabor. Včeraj je bilo pozvanih k naboru 101 novincev nedomačinov, od katerih se jih je odzvalo 81. Potrjenih je bilo 19, od teh 2 za mornarico. Enega so poslali v bolnišnico v svrhu preiskave vida.

Tržaško vojaško veteransko društvo. — Tržaško vojaško veteransko društvo, ki si je postavilo nalogo uvajanja strelnih zabave, priredi z dovoljenjem c. in kr. vojnega ministerstva ter c. kr. ministerstva za delno brambo streljanje v tarčo z vojaško repetirko na vojaškem streljišču v Bazovici in to v nedeljo dne 3. aprila, 1. maja, 5. junija, 3. julija, 7. avgusta in 4. septembra pri lepem vremenu od 1. do 7. ure popoldne. Repetirke in streljivo so na razpolago. Ena serija 5 streliv stane za člene 40 stot. za goste 70 stot.

Tistemu, ki bo ob tej priliki dobro streljal, se bo to upoštevalo pri splošnem tekmovalnem streljanju.

Kakor predvaja za streljanje s krogliami streljalo se bo vsake sobote od 8. ure naprej v restavraciji „Laudon“ (v ulici Stadion št. 10) s kopicami. — Gostje dobro došli!

Burja. Predvčerajšnjem je burja dosegla nenavaden rekord. Od 2—3 popoldne je hitrost vetra znašala 112 km. na uro, pozneje je padla na 100 km. na uro. Pri tem pa so poedini sunki burje ob 3. in ob 6. popoldne dosegli hitrost 131 km. na uro. Včeraj zjutraj je hitrost burje okoli 6. ure znašala 67 km.

Po dnevu je ob vedrem nebu pripekajoče solnce znižalo še bolj njeno hitrost. Atmosfera se bliža ravnotežju in kmalu ne bo po nastali kataklizmi nikakega sledu.

Tržaška mala kronika.

Aretacija goljufivega izseljenskega agenta. Vsled ovadbe petorice ruskih izseljencev, potujočih preko Trsta je bil predvčerajšnjem v izseljenskem domu aretiran Mihajl Copko Novik star 21 let, šolski učitelj in izseljenski agent iz Bieske na Ruskem. Rekli so Rusi, da si je Novik dal na Ruskem izročiti od vsakega od njih znesek 175 rubljev za vožnjo v Kanado. To se je zgodilo pred tremi tedni. Pred odhodom so izročili Noviku zopet po 12 rubljev za vožnjo od svojega kraja do gališke meje. Tu v Brodu jim je Novik rekel, naj se obrnejo do agenta Kappeller, ki da jim preskrbi vozni list do Amerike. Ta-le agent pa je emigrante opozoril, da ni Novik ničesar plačal za njih in jim ni preostajalo drugega, nego odpoťovati na lastne stroške do Trsta. Trdili so tudi, da je Novik na isti način opeharil tudi dva druga Rusa, ki sta se pa potem rajše vrnila domov. — Pri aretirancu so našli menice za 465 rubljev in za 126 dolarjev ter mal znesek denarja. On tajni trdovratno vse.

Gluhonemec okraden. Težak Anton Speranza, star 28 let iz Trsta, stanujoč v ljudskem prenočišču v ul. Pondares, je bil včeraj aretiran, ker je vkradel srebrno uro in verižico gluhonememu krošnjarju Antonu Pirnat iz Zagorice. Pri njem so našli vkradene reči.

Naši dobri prijatelji. Lesni trgovec g. Fran Hladnik je minoli september imel nesrečno misel, da je izročil brivcu Mariju Capanna, staremu 32 let, iz Pesare na Italijanskem, znesek 450 K, da bi ga zanj depeniral pri tukajšnji „Banca popolare“. — Capanna pa je vložil le 300 K, dočim si je

ostali znesek pridržal. Včeraj je prišel trgovec goljufiji na sled in je dal aretirati rečnikola.

Koledar in vreme. — Danes: Frančišek Pavl. ap. — Jutri: 1. povelik. (bela) nedelja.

Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 8° Cels. — Vreme včeraj: jasno, burja.

Vremenska napoved za Primorsko: Semterja oblačno. Hladni vetrovi. Temperatura hladna.

Naše gledališče.

Kdor je videl narodno igro s petjem in godbo

„DESETEGA BRATA“

pred sedmimi leti v gledišču „Fenice“, in predlanskim na našem odru v „Narodnem domu“, so mu gotovo ostali v spominu vsi oni lepi prizori, ono lepo petje in godba ki jo vsebuje „Deseti brat“; in kdor ga je videl enkrat, si ga gotovo želi še drugič in tretjič in še večkrat, kajti „Deseti brat“ je ena najlepših narodnih iger, ki se jo človek nikoli ne naveliča.

Pri igri sodeluje „Šentjakobska čitalnica“ s svojim pevskim zborom in društvenim orkestrom. Iz Ljubljane pa prideta g. Verovšek (Krajavelj in g. Grom (Kvas), torej bo nekaj izrednega in naj nihče ne zamudi te prilike.

V ponedeljek 4. aprila pa se bojo uprizorili še enkrat in zadnjikrat velezbavni

„PROSTOZIDARJI“

v katerih nastopita tudi oba gosta g. Verovšek in g. Grom iz Ljubljane.

Sezona se bliža koncu; le malo predstav bomo še imeli priliko videti na našem odru, zato naj se vsak potruži in uživa, dokler je še prilika.

Tržaška gledališča.

POLITEAMA ROSSETTI. Danes prične tu pomladanska operna sezona s Puccinijevo opero „B o h e m e“.

FENICE: Sinočnja predstava Straussove operete „Valčkov čar“ je dobro uspela, v pevskem oziru boljše nego „Ločena žena“. Ulogo lajtnanta Niki je izvrstno rešil g. Marinsky, ki razpolaga s dobrim operetnim tenorjem. Na koncu prvega dejanja mu je bil podarjen velik lovorjev venec. Zelo aplavdirana je bila tudi g. a. Biacco v ulogi Helene, ki je imenitna pevska moč in je s svojim krasnim glasom, mnogo pripomogla k včerajšnjemu vspehu. Ni treba povdarjati, da je žela vedno živahna in simpatična Mila Theren v ulogi Franzi prave triumfe. Danes četrtič Fallova „Ločena žena“.

Društvene vesti.

Podružnica družbe sv. C. in M. v Škedinju ponovi na splošno zahtevanje gledališko predstavo „Cigani“ v nedeljo dne 3. aprila v dvorani g. Miklavca (Kačun) pri Sv. M. Magd. Spodnji. Začetek ob 4 in pol pop. — Predstava se vrši ob vsakem vremenu.

Ženski oddelek telovadnega društva „Sokol“ v Trstu.

Danes zvečer ob 9. uri se vrši v društveni telovadnici plesni venček, čegar čisti dobiček je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda. Plesovodja brat prof. I. Umek. Kdor ni vdobil vabila, naj se tem potom smatra povabljenim. Na zdar!

Glasbeno društvo „Trst“ vabi vse gg. člane, da se prav gotovo udeleže današnjega važnega sestanka v društvenih prostorih.

ODBOR.

DVORANA ZA SODNE DRAŽBE
ulica Sanità 23-25 pritličje.

Dražba, ki se bo vršila v danes 2. aprila od 9.—12. ure.

Kredencična omara z marmorjem, divan tapeciran z galerijo, jedilna miza, omare za knjige, ura za reguliranje z uteži, stolice in fotelji, nočne omarice, chiffonier, umivalniki z marmorjem, z ogledalom za eno osebo, pisalna miza, slike, trofej z orožjem, kitajske vaze, igralna mizica, pisalni stroji, železna blagajna št. 3, decimalka, étagers, stiskalnica za pisma.

Od 3.—6. pop. Velika množina vrvi, posode za olje „Samtoral“, čopiči, lonci, manometer, densameter, diagram, multiplicator, zobotrebci, ščetke, žveplenke, platnene srajce, nogavice za gospode in ženske, klobuki za gospode, mrežice.

Gostilna Al Belvedere

ul. Belvedere št. 37
toči najboljša

bela in črna vlp. in črna dalm. vina.

Domača kuhinja, gorka in mrisla jedila vedno na CENE ZMERNE — razpolago. POSTREŽBA TOČNA. Za obilen obisk se priporoča *Vesolao Rebek*.

MODERNO POHIŠTVO!
PETER JERAJ
TRST
ULICA SV. KATARINE ŠT. 13
VOGAL ULICE V. BELLINI

Odlikovana pekarna in slaščičarna
z zlato kolajno in križcem na mednarodni obrtni razstavi v Londonu 1909
Acquedotto 15. - Podruž. ul. Miramar 9
naznanja slavemu trikrat na dan svež kruh.
Prodajalnica je tudi dobro preskrbljena z vsakovrstnimi bliskoti posebno za čaj; ima razne fina vina in likerje v buteljkah in fine desertne bombone. Sprejemna naročila za vsakovrstne torte, kroškante itd., kakor tudi vsake premetete za sp. — Ina tudi najfinjšo moko iz najboljših mlinov po najnižji ceni. BREZPLAČNA POSTREŽBA NA DOM. — Priporočam se za obilen obisk z odličnim spoštovanjem a
Vinko Jank.

Velika klobučarna
G. Doplicher
Klobuki iz klobučevine prvih tovarn.
Specijaliteta: trdi angleški klobuki.
Emporij kap za potovanje in za šport.
TRST
Corso št. 34.

Ugodna prilika!
V veliki, fini žganjarni
na trgu pred Narodnim domom št. 1 (vogal ulice Ghega) je na razpolago.
Nov dohod ogromne partije marsale in vermoutha po K 1-60 liter.
Asti Spumante, Refošk, zagrebški Polinkovae in Sokol. - Posebne vrste: **Ruse** po najzmernejših cenah.

Zastonj in poštnine prosto se razpošilja:
Domača knjižnica.
Seznan izbranih, najboljših del slovenske literature in svetovne literature v dobrih prevodih. Ig. pl. Kleinmayr i Fed. Bamberg, knjigarna v Ljubljani.

Kdor hoče dober zajutrek naj se oglasi pri
Antonu Ivančič-u, Trst
ulica della Stazione šte. 13
kjer dobi gnjat, salami, sir in razne slanine kakor tudi raznovrstna vina in vedno sveže
Dreherjevo pivo.

Odvetnik
Dr. Igo Janc
naznanja,
da je odprl v Postojni svojo pisarno.
:: Prva najstarejša ::
Mirodilnica
v sv. Ivanu pri Trstu
priporoča svojo veliko zalogo barv, čopičev, firnežev, zamaškov in gumija za čiščenje; žvepla in modre galice, vitriola, živinakega redilnega praška in živinski prašek za tek. Bogata zaloga šip in cementa portland itd.
Ivan Camauli.

Tovarna cevi in cementnih plošč, teracov, betona in artificialnega kamna s zalogo cementa
Aristide Gualco - Trst
ulica San Servolo šte. 2 Telefon 21-42.

Svoji k svojim! Odlikovana krojačnica Cene zmerne!
August Štular
Trst, Via delle Poste št. 12, I. nad. (ZRAVEN GLAVNE POŠTE)
: Izvršuje vsakovrstne obleke : najnovejše mode (od 50 Kron naprej) in vsakovrstne uniforme.
Naročbe se izvršijo točno. Delo solidno

Nar. del. organizacija.

Odbor skupine N. D. O. Sv. Marko-Štrudolf ima danes zvečer točno ob 7 in pol svojo sejo v društvenih prostorih pri Sv. Jakobu. Pozivljam vse odbornike, da se točno udeležijo te seje, ker so na dnevnem redu zelo važne stvari. Predsednik.

Napovedana veselica narodnih delavcev v svobodni luki, ki se je imela vršiti v nedeljo, dne 3. t. m. v Rojanu, se je preložila vsled tega, ker imajo na isti dan druga narodna društva svojo veselico, posebno pa pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah, na katero opozarjamo člane N. D. O., da se je udeležijo.

DAROVI

V protest proti pisavi „Slov.“ nabrali med gosti na osmici pri Cipu, in v „Konsumnem društvu“ na Frdeniču za Svetoivanško podružnico 8 K 34 stot.

Za podružnico CMD. v Šklednju so nabrali pri g. Cemothu 1 K 4 stot. G. Merlak Flego daroval 1 K. Ker se nista mogla udeležiti predstave „Cigani“, darujeta gg.: Trebižan Franc in Žiberna Rudolf vsak po 1 K.

Mesto venca na krsto pok. Ane Dobrin darovali ženski podružnici CMD. v Trstu: Ivan in Milka 30 K; Meto Mankoč, Karla Margreiter, Ivan Knaus, Vladko Termovec vsaki po 10 K; Ljudevit Modic 5 K. Denar hrani uprava.

Vesti iz Goriške.

Volilni shod v Dutovljah. Jutri po blagoslovu bo v Dutovljah volilni shod v gostilni gospoda Alojzija Tavčarja.

Iz Zgonika. Na velikonočno nedeljo vršil se je v tuk. šoli roditeljski sestanek. Soba je bila natlačena občinstva, katero je z napeto pozornostjo sledilo predavanju tuk. nadučitelja g. Ravbarja Josipa o alkoholu.

Njegov vsestranski in temeljiti referat so pospešile še podobe srca, pljuči, obisti in jeter pijancev in normalnih ljudi, tako, da so prisotni lahko videli, kako grozno kvari in mori alkohol človeško telo.

Razen eklatantnih slučajev, ki jih je navedel iz zgodovine življenja in pokoljenja pijancev, pripomogli so k uspehu še šolski otroci s svojim izbornim nastopom.

Pet deklic in 1 deček so neustrašeno, s pravim občutkom krasno deklamovali v to svrhu prirejane pesmice.

Dal Bog, da bi lepi nauki in požrtvovalnost g. nadučitelja obrodili tudi zaželjenega sadu.

Iz Sežane. Dramatični odsek pevskega društva „Zorislave“ priredi dne 3. aprila ob 7.30 zvečer v Sežani na „vagi“ igro „Vrnitev“, ki se je že igrala po vseh slovanških odrih z najboljšim uspehom.

Igri bo sledila svobodna zabava s plesom.

Kam na belo nedeljo? Dne 3. aprila se vrši v Plaveh velika predstava igre „Zaklad“ v 4. dejanjih s petjem na dvorišču g. Križniča ob železnici.

Veselico vprizori pevsko društvo „Lipa“. Nastopi 30 igralcev in igralke ter možki in mešani zbor. Igro bo vodil g. Turek-Novinsky. Začetek ob 3 uri in pol pop. Po predstavi bo koncert, šaljiva pošta, ribji in šaljivo srečkanje.

Železniške zveze: odhod iz Gorice ob 3 uri popoldne. Iz Plavi pa ob 8.50 zvečer.

Gospodarstvo.

Posojilnica in hranilnica v Podgradu je imela v minolem letu skupnega delovnega prometa K 1.698.248. Zadržnikov je bilo ob zaključku leta 968 z 983 deleži v skupnem znesku K 19.660. Knjižic obstoji 476 za K 635.409-89 in znaša povprečna vloga K 1.334-89.

Pristopilo je na novo 97 zadržnikov z 97 deleži, odpovedalo je 24 zadr. z 24 deleži, izstopilo je 42 zadržnikov z 46 deleži, ostalo je torej 968 zadržnikov z 983 deleži v skupnem znesku K 19.669-.

Novih hranilnih knjižic se je izdalo 125, uničilo pa 108.

Posodilo se je na novo 237 krat, 63 krat pa se je posojilo popolnoma vrnilo in obstoji 1208 aktivnih števil; 968 zadržnikov dolguje skupno K 602.631- ali povprek K 622- Vsa posojila so izdana na zadolžnice, od teh jih je 272 v znesku K 57.172- danih na poročstvo, in sicer na vsakih 200 K en porok, 936 v znesku K 545.459- pa na vknjižbo; te izvršuje posojilnica sama, da prihrani strankam stroške.

Upravnega dobička je bilo K 1.714-29 Po sklepu občnega zbora odšteti je:

a) odškodnina članom starešinstva K 410-

b) odškodnina članom nadzorstva K 110- Skupaj K 520- in ostane čisti dobiček K 1.194-29; ki se pridene zadržnemu zakladu, kateri je znašal koncem l. 1908. K 19.169-87, k temu se prištejejo vstopnine po K 192-; narastel je torej zadržni zaklad na K 20.556-16.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, ako tudi ni zadržnik ter se obrestujejo po 4 in pol odst. od prvega dne me-

seca in sledečega vložnja do konca meseca po katerem se izplača vloga.

Svote nad K 10.000- se obrestujejo po 5 odst. vloge denarnih zavodov pa po dogovoru. Nevzdignjene obresti pripisujejo se koncem vsakega leta h kapitalu brez posebnega naročila. Rentni davek plačuje za druga sama, ne da bi terjala povračitev od vlagateljev. Obroki za odpovedanje hranilnih vlog so razglašeni s posebnim razglasom prilitim v zadržni pisarni, vendar se vse vloge izplačujejo navadno brez odpovedi, seveda, v kolikor dopušča blagajniško stanje.

Posojila se daja samo zadržnikom proti vknjižbi in na osebni kredit ali na zavezave po 6 odst.

Posojilnica je član „Zadržne zveze v Celju“, katera izvršuje zakonito predpisane revizije ter tudi „Gospodarske Sveze za Istru u Puli“.

Urajuje v lastni hiši v Podgradu vsak dan izvzemši nedelje in praznike in je ob uradnih urah mogoče plačevati obresti in vračila na glavnico na poštno-hranilnični račun. Dotične položnice dobe in izpolnijo se brezplačno v zadržni pisarni. Ravno tako se vsak dan sprejemajo prošnje za posojila, izjave pristopa, izstopa in odpovedi ter dajejo pojasnila in pravila, kakor tudi sprejemajo in izplačujejo hranilne vloge.

Mali oglasi

V Barkovljah je bila v nedeljo izgubljena otroška boa. Najdeno prosim prinesiti k tvrčki Vondraček, via Miramar 15 proti nagradi 6 K 534

Na obroke! Velika izbira Na obroke! izgotovljen. oblek za gospode in manuf. blaga po jako zmernih cenah JAKOB DUBINSKY, Trst, Barriera 34, II. n.

ALEKS. FRANC MAYER - TRST žgalnica kave TELEFON 1743. Najboljši vir za dobivanje pešene kave.

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ Dr. Viktor Bandel Trst, ulica San Giovanni 7, I. nads. po 9. do 1. in od 3. do 6.

Velika in inozem. vin, šprita, likerji in razprodaja na debelo in drobno Jakob Perhanc, Trst Via delle Acque 6, nasproti Caffè Centrale Velik izbor francoskega šampanjca, penečih in certatih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux Burgunder, renskih vin. Mosella in Ohianti. Ruz, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec slivovec in brinjovec. Izdelki I. vrste, došli iz doletnih krajev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Razpošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevno iz franko. — Razprodaja od pol litra naprej.

35.000 stiskalnic za vino, sadje, ind. namene itd. 20.000 sadnih in vinskih mlinov veliko število hidrav. stiskalnic za obrt in gospodarstvo je izišlo iz Mayfarthovih tovarn Leta 1909 je bilo vsega izdelanih: 2500 stiskalnic in ... 1200 mlinov. ... Jasen dokaz za dobroto teh izdelkov. Obrnite se z zaupanjem na Ph. Mayfarth & Co. Tovarne poljedel. in stroj. v. Livarne, sušine MAJFARTH & Co. Dunaj II, Taborstrasse 71 Iščo se zmernih zastopnikov.

NOVO POGREBNO PODJETJE H. Stibel in drug se je preselilo na Corso 49 (Piazza Goldeni). Tel. 1405. z bogate opremo za vsako vrstni pogreb. in prodajalnico mrtvaških predmetov in vsakovrstnih vencev iz umetnih cvetlic perle, porcelana. — Velika zaloga voščenih sveč Prodaja na debelo in drobno.

Divaški mladeniči privedijo na belo nedeljo javen ples na travu pred Obrnelovo hišo. Ob tej priliki bo več pevskih društev prepevalo pesmi v našem milodencem jeziku. 528

Iščem kompanjona (lahko tudi ženska oseba) s 3000 do 5000 kronami, za neko zelo dobičkano podjetje. Vsa riziko izključen. Ponudbe pod „kompanjon“ na Inzeratni oddelek Edinosti. 522

Odprla se je zaloga dalmatinskega vina v ulici Giacinto Gallina št. 4. kjer se prodaja vino črno, opolo in belo. Postrežba na dom. Vino je najboljše vrste. Za obilno udeležbo se priporoča Franjo Dvornik. 533

Gospodarsko in konsumno društvo v Lokvi na Krašu d. svojo prodajalno z mešanim blegom v najem — Prodajalna daje okrog 12.000 kron prometa na mesec. — Pojasnila in pogoji pri načelniku. 478

Radi odpotovanja proda se po riziki ceni gostilniška opravila, klop, kopeļji itd. Naalov Edinost. 519

Čloda se v raem meblirana soba v ulici Commerciale št. 4, II. n. 200

Josip Stolfa mizaraki mojster, Trst, ulica B-lvedere št. 8, izvršuje vsakovrstna mizaraka dela.

Pristna vina vipavsko lastnega pridelka. Istrsko in o poletnem času kraški teran, priporoča slavnemu občinstvu Franc Strancar, lastnik gostilne „Pri Vipavcu“ v ulici Industria, zraven ulice Giuliani. 375

Ženitna ponudba. Udovec star 33 let z dvema 6 in 8 let starima otrokoma v stalni službi s pravico do pokojnine, se želi seznaniti v svrhu ženitve s pošteno gospodično ali udovo brez otrok, v starosti od 25 do 32 let. Le resne ponudbe je poslati do 15. t. m. pod „UDOVEC št. 530“ na Inzeratni oddelek Edinosti. 630

Gostilna „Al Ginnasio“ ul. Square nuovo 7 ima pijače in jedila prve vrste. Priporoča se slav. občinstvu za obilen obisk H. Kosič. 1237

Ivan Godina stavbni klepar TRST - ulica Scussa št. 3 - TRST Izvršuje vsakovrstna v to stroko spadajoča dela: kakor n. pr. stavbna, pomorska in obrtna. Poprave iz bandona, cinka, medena, bakra itd. se izvršujejo točno in solidno. KOPELJI IN SESALKE PO NAROČILU. - Prodaja kuhinjskih in kmetijskih potrebnih t. t. d. vse to po najnižjih cenah.

V odlik. prodajal. obuvala „Calzoleria Triestina“ Trst, ulica Giosuè Carducci 21 prej Torrente), dobi se poleg raznih finih čevljev za gospode in gospe sledeče obuvale po najzmernejših cenah in sicer: (Moški čevlji iz usnja Boxcaif (za povezati) Kras 9.60 Boxcaif (z elastiko) 9.60 Boxcaif Derby 10.- Boxcaif zap. Triumph 10.- Ravno taki čevlji za dečke 1 krono manj. Vsaki par je iz najčnejšega usnja. DELO SOLIDNO.

Izključno edini slovenski gostilničar ki toči najboljše vino! Kdor gleda svoje zdravje, mora iti v gostilno J. Leban, ul. Salice, Trst pod stopnicami, kjer toči dobro vipavsko po 72-64 stotink liter. I-trako po 64-56 stotink liter. Za obilen obisk se sl. občinstvu priporoča J. LEBAN.

Umetni : fotografični ateljé pri sv. Jakobu - TRST. ulica Rivo št. 42 (pritličje) Izvršuje vsako fotografsko delo, kakor tudi razglele, posnetke, notranjost lokalov, porcelanaste ploče za vsakovrstne spomenike itd. itd. Posebnost: Povečanje vsakatero fotografije. Radi udobnosti P. N. naročnikov sprejema naročila in jih izvršuje na domu, eventualno tudi zunaj mesta.

!!! Naznanilo. !!! Naznanja se slavnemu občinstvu, da se je odprla nova

! mesnica ! v ulici Giuliani št. 25 kjer se prodaja meso prve vrste jagnjetino in teletino po nizki ceni. — Solidna postrežba. Riccardo Pangoni.

UMETNI ZOBJE Plombiranje zobov Izdiranje zobov brez vsake bolečine Dr. J. Čermák V. Tuscher zobozdravnik koncesij. zobni tehnik TRST ulica della Caserma št. 13, II. n.

Zaloga ovsa klaje, detelje in korobačev po zmernih cenah Trst, ulica Belvedere št. 19 in ulica del Bosco št. 14.